

De Bergrede – Gerechtigheid

Koninkrijksleven: Leven in het land / Gods belofte staat!

- Dus/Dan in de zaligsprekingen:
We leven in dit Koninkrijk – daarom leef zo (op deze manier)
- Jezus legt zijn Koninkrijk uit – het hier en nu – in relatie tot wat komt (Kingdom yet and to come)
- Dit is iedereen – dus niet jij dit, ik dat maar wij allemaal zo – Iedere Christen

Goed Nieuws:

- Niet een ideologie of een niet-realistisch plaatje
- Niet een soort van spirituele/geestelijke ervaring
maar
- Een dagelijks leven in nabijheid van God en in nabijheid van mensen
- Een samenvatting van de uitwerking van Gods genade in dit leven

Dit is wat genade produceert en wat Gods Geest mogelijk maakt

Zaligsprekingen

- Introductie van dit Koninkrijk
- Een totaaloverzicht
- Nu al in dit leven (kom ik straks op terug)

Emmanuel

- Lijden om Jezus wil
- Je eer verliezen

Lezen Mattheus 5: 1-12

Gelukkig wie honger en dorsten naar gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden.

Honger en dorst

- Fysieke noden kunnen goed geestelijke werkelijkheid beschrijven – **WIJ KENNEN DAT NIET**
- Het verlangen naar iets – eten – drinken – meer dan verlangen
Voorbeeld reis door de woestijn: - meer dan honger en dorst – een verterend verlangen

Dit is wat Jezus beschrijft – **verlangen** naar gerechtigheid

- het gaat **niet over lifestyle**, wat je graag wilt of leuk vindt
- het betekent dat gerechtigheid iets is om voortdurend na te jagen – niet ‘gearriveerd’ zijn – maar het voortdurend najagen,
- achterna zitten als een pelgrim naar een nog betere, perfecte gerechtigheid – een constant drive/motivatie

Vgl de gelijkenis van **de man** en de parel – Het koninkrijk is de man niet de parel

Gerechtigheid

Het Hebreeuwse / en ook Grieks / woord heft niet zozeer betrekking op een absolute ethische norm maar “echt/totaal een begrip dat met besef van relaties” te maken heft

1. Refereert vooral aan **Gods machtige daden in de geschiedenis om te redden**

Joden: eren God om de Redding/gerechtigheid die Hij heeft gegeven:

‘Zodat je de **gerechtigheid** van de **Here je God zult kennen**’

De grote daden redden dus niet alleen Isreal maar geven het tevens een nieuwe status – Volk van God

2. Heeft te maken met **rechtvaardig verklaard worden** **GEBAAAR**

- Ook hier weer: **niet een ethische of morele standaard of kwaliteit maar weer een relatie**
- niet iets wat je hebt maar wat jou, in een relatie, een verbond wat met jou is aangegaan en waar je op aanspreekbaar bent
- Het gaat **niet om jouw streven naar perfectie** maar naar **jouw verlangen naar Gods Gerechtigheid** in het uiteindelijke oordeel over jou: Zijn bevestiging van Rechtvaardiging (Zie Jesaja 54:10,14,17)

Het is Gods gerechtigheid – en Zijn trouw aan zijn verbond die je rechtvaardigt en redt. En wanneer God zijn volk deze nieuwe status geeft – wat is dan de reactie?

3. De reactie van de mens in relaties

Gerechtigheid een Gave van God die de mens 'Onschuldig/Gerechtaardigd' verklaart.

- **Gerechtigheid en Recht (Justice)**

Er is vaak overlap tussen deze twee begrippen - heeft tot gevolg een **reactie naar God en naar elkaar**:

De **gerechtigheid die jou is gegeven krijgt ook vorm in de relatie tot de mensen om je heen**:

- een **gerechtaardigde persoon handelt in Recht**:

- dit houdt tevens **genade** en **compassie** in – niet alleen 'geven waar iemand nou eenmaal recht op heeft' Job 29:14-16

- een **opkomen** voor het recht van de **gebrokene en uitgeputte ander** (vergelijk Gods opkomen voor het volk in Egypte – de Exodus)

Dit verklaart ook Gods uitroep door Micha (6:6, 8) op de vraag:

6 Jullie vragen: 'Wat kunnen we de Heer geven? Hoe kunnen we de machtige God eren? Zullen we offers aan hem brengen? Zullen we onze beste kalveren aan hem offeren?

8 Maar de Heer heeft jullie al verteld wat hij van jullie verlangt. Hij heeft al bekendgemaakt wat goed is. Hij vraagt alleen dit: Wees eerlijk, rechtvaardig en trouw. En denk niet alleen aan jezelf, maar leef dicht bij God.

De glorie en eer van God zichtbaar in het volk

4. Gerechtigheid is verbonden met (leidt tot) leven in vrede

Jesaja geeft aan: het effect van gerechtigheid vrede en rust is (Jesaja 32: 17-18, 20)

17 Dan zal de gerechtigheid vrede stichten, ze brengt rust en vertrouwen voor altijd.

18 Mijn volk zal wonen in een oase van vrede, een veilige woonplaats, een oord van ongestoorde rust.

19 In het woud op de helling suist de koelte, beneden in de vlakte strekt de stad zich uit.

20 Gelukkig zijn jullie die zaaien langs het water, die os en ezel in het gareel houden.

dit is zowel nu als in de toekomst

Zij zullen verzadigd worden

Opnieuw op basis van deel zijn van Gods Koninkrijk – ze zullen verzadigd worden door God – Niet zo zeer als beloning voor gedrag, maar omdat God dit geeft aan zijn volk. Net als de bevrijding – de daad van Gerechtigheid

Alleen Hij kan deze honger en dorst verzadigen (niet de reactie van anderen, de gemeenschap of een etische norm – maar de gave van God in relaties die Gerechtigheid is)

Gelukkig de barmhartigen, want zij zullen barmhartigheid ondervinden.

Barmhartigheid: twee componenten:

1. **Compassie/medeleven**: zowel **gevoelens** als **acties/gedragingen**

Vergelijk de **Vader** in het verhaal van de **Verloren Zoon**.

Maar ook Jezus die medelijden had, compassie, voor mensen in nood rondom hem. (niet altijd worden de gevoelens benoemd maar wel de actie).

Met medelijden reageren op nood in je omgeving is de kern van Barmhartigheid

2. **Vergeving** – geven en ontvangen

Barmhartigheid betonen en ontvangen heeft alles te maken met vergeving

Kwestie met betrekking tot vergeving:

a. Mattheus 6: 12

En vergeef ons onze schulden, zoals ook wij onze schuldenaren vergeven.

Parallel –Hij en wij

b. Lukas 11:4

Vergeef ons onze zonden, **want** ook wijzelf vergeven iedereen die ons iets schuldig is.

Voorwaarde – als dan

c. Mattheus 18:23-35

Door de Meester zijn schulden kwijt gescholden slaaf weigert op zijn beurt een slaaf kwijt te schelden van schuld.

1 Johannes 4:19: 19 Wij hebben lief omdat God ons het eerst heeft liefgehad.

Reden - vergeven omdat we vergeven zijn

Welke van de drie klopt?

Alle drie – hoewel ze niet logisch te combineren lijken te zijn

Voor mensen wie iets vreselijks is aangedaan is het soms ontzettend moeilijk te vergeven. Soms generaties lang – soms zelfs in gemeenschappen (Verg Noord Ierland, Zuid Afrika)

Barmhartigheid – vergeving kan deze kringlopen van gebrokenheid en beschadiging doorbreken – zij zullen Barmhartigheid ondervinden – Opnieuw van God – Zijn Barmhartigheid is genadig – zelfs waar deze van ons, mensen tekortschiet.

Cyclisch:

God is schenkt barmhartigheid – Wij ontvangen en geven door – God geeft weer – wij tonen geven meer – hoe meer we ontvangen hoe meer we geven – hoe meer we geven Hoe meer God geeft – etc.

Leidt tot een leefstijl van Geven & Ontvangen

Zalig zijn de reinen van hart, want zij zullen God zien.

Schone handen – daar gaat het niet om – niet om de uiterlijkheden, het gaat om innerlijke puurheid - een schoon hart

Veel overleveringen in de Joodse, Rabinalle traditie – betrekking op 'hoe te leven' (*Mishna*)

- Een deel hiervan beschrijft reinheid – in drie niveaus , het tweede en derde niveau beschrijft 'de handen.
- Jezus bestrijdt deze overleveringen niet maar verschuift de nadruk naar het innerlijke van de mens – het hart.

Hart

Westerse cultuur: hart = gevoelens

Bijbelse tijd: hart = het innerlijke leven, inclusie geest en wil

Gods Koninkrijk wordt in het hart gevestigd – en aangevallen

Mattheus 5:28

En ik zeg zelfs: iedereen die naar een vrouw kijkt en haar begeert, heeft in zijn hart al overspel met haar gepleegd.

Eenheid van hart en motivatie

Zuiverheid/reinheid van hart impliceert de **eenheid** van hart, geen gedeelde motieven (of dubbele agenda's)

Gods eer en vertrouwen in God zijn belangrijker dan wereldse zaken, eigen eer, aanzien en rijkdom

Wat drijft jou werkelijk? Waarom doe je wat je doet?

God zien:

Niet het fysieke 'zien' maar het werkelijk kennen van God, zien wie hoe God is.

Groeien in het kennen van Hem en Hem straks zien met eigen ogen (Openbaring 22:4)

Zalig zijn de vreedstichters, want zij zullen Gods kinderen genoemd worden.**Vreedstichters of vredebewaarders****Vrede**

Is meer dan afwezigheid van oorlog of het ontbreken van geweld –

Vergelijk de landen waar momenteel oorlog is – 'Staakt het vuren' – vrede?

Vrede bewaarder (pacifist) of vrede stichter

voorbeeld: de moeder die in huis de vrede bewaart door conflicten tussen gezinsleden te sussen, weg te poetsen – te verbieden en ontkennen. – Motieven en onderliggende gevoelens worden ontkent onderdrukt. Het is wel 'rustig' maar niet 'vrede'.

Vredestichter is gericht op verzoening – werkelijke bevrijding – God die de wereld met zich verzoend door Jezus Christus

Bijbels beeld van vrede:

- Goede **liefhebbende relaties** tussen mensen, families gemeenschappen en landen
- Inclusief goede gezondheid
- Een goede relatie van vrede met God – die alle verstand te boven gaat. (Fil. 4:7)

Zalig zijn zij die vervolgd worden om de gerechtigheid, want van hen is het Koninkrijk der hemelen.

Vervolging –ook vervolging om geloof- is iets wat we tegenwoordig dagelijks op tv zien. En in eigen land zien gebeuren...Echter, we ondergaan het zelf niet... toch?

Wanneer wordt je vervolgd om de gerechtigheid?

- Als je je werk niet goed doet of lui bent en je krijgt er last mee
- Als je ruzie maakt met je collega's en wordt genegeerd of zelfs ontslagen om je gedrag
- Als je je niet aan je afspraken houdt of uit eigengereidheid regels overtreedt

Gerechtigheid (zie hierboven):

- Gods reddende handelen in de geschiedenis
- Geaccepteerd zijn door God – Rechtvaardiging (GEBAAAR)
- Leven in Recht – relaties die duurzaam zijn

Een christen die zo niet meer in de openbaarheid kan leven, hiervoor vervolgd wordt of lijdt kan zeggen: Ik wordt vervolgd om de gerechtigheid.

Kijk rond in de wereld en zie op hoeveel plekken dit het geval is.

Van Hen is het Koninkrijk!

Cirkel rond – Eerste zaligspreking – Nederigen van hart – ook 'van hen is het Koninkrijk'

Koninkrijksleven: Leven in het land / Gods belofte staat!**Dus/Dan** in de zaligsprekingen:

- We leven nu in dit Koninkrijk – daarom leef zo (op deze manier)
- Jezus legt zijn Koninkrijk uit – het hier en nu – in relatie tot wat komt (Kingdom yet and to come)
- Het is **niet** uitsluitend een beschrijving van **het komende koninkrijk** – dus 'dit is voor later', in de hemel is geen verdriet, vervolging, en strijd (of vredestichters nodig zijn)
- Dit is alles voor iedereen – dus niet een lijstje in de zin van 'Wie van deze ben ik' maar 'wij allemaal zo' – Iedere Christen – steeds meer gaan lijken op Jezus
- Praktische uitwerking in veel situaties inde rest van dit hoofdstuk en de volgende hoofdstukken

Denk na over

- Geen gerechtigheid ... - geen vrede..."
Wat betekent gerechtigheid in jouw huis, jouw straat, op jouw school of werk?
- Barmhartigheid: Goed zijn voor degene verweg, okee. Vergeven degene die 'naast je zit'..., wat maakt dat lastig?
- Schone handen vs een rein hart...
waarom zou dit (g)een tegenstelling moeten zijn?